

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendivm Cæremoniarvm In celebratione Diuinorum Officiorum Observandarvm

Jacobs, Johannes

Antverpiæ, 1621

VI. De ordine standi, sedendi & genuflectendi ab omnibus sub Officijs
Horarum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40844

mentis, volentes accipere communionem de manu Celebrantis, debent habere stolam à collo pendentem supra habitum quo in choro vtuntur. Quænam autem obseruari debeant circa administrandam communionem, tam à Celebrante siue Sacerdote siue Episcopo, quàm à Diacono & Subdiacono paratis, infra suis locis dicetur.

CAPVT VI.

De ordine standi, sedendi & genuflectendi ab omnibus sub officijs Horarum.

Ex Car.
lib. 2.
8. primis capitibus.

I. **A**B initio cuiusque Horæ (dum videlicet incipitur secreto **Pater noster**, vel in Completorio **Inbe Domne**) & Laudum standum ab omnibus detecto capite, donec inceptus fuerit primus **Psalmus** (nisi quod in Matutinis genuflectatur ad illa verba Psalmi, Venite: **Et procidamus ante Deum**), interim ad Versiculum **Gloria Patri**, &c. caput inclinandum

dum versus crucem super altari positam, vsque ad sequentem Verficulum **Sicut erat.** Et generatim quotiescumque nominatur sanctissima Trinitas, siue id fiat in principio Horarum, siue in fine Psalmorum, Hymnorum vel Responseriorum aut alibi, detecto capite ab omnibus, stando vel sedendo prout reperiuntur, inclinandum est. Quod similiter faciendum quotiescumque proferitur nomen Iesu, Mariæ, vel Sanctorum de quibus dicitur Officium aut Missa, vel fit commemoratio.

*Ex c. 8.
& Miss.
in ritu
celebr.*

2. Incepto primo Psalmo cuiusque Horæ & Laudū, & ab initio secundi & tertij Nocturni, sedetur vsque ad finē decantationis Psalmorum & Antiphonarū ad Psalmos illius Horæ aut Nocturni, nisi quatenus pro intonatione surgendum est.

3. In Matutinis, finitis Psalmis cuiusque Nocturni & incepto **Verfu** surgitur, & statur vsque ad

primam Lectionem illius Nocturni: sed dum ea est de Homilia in Euangelium, statur quousque dicatur **Et reliqua**, idque facie versa ad cantantem Euangelium, similiter statur dum nona Lectio, & in nocte Natiuitatis etiam octaua, est de Homilia in aliud Euangelium, ad textum ipsius Euangelij. Cantaturus Lectionem, dicens **Iube Domne benedicere**, & non **Domine**, caput inclinat versus Celebrantem (qui ad eum sic inclinatum permanentem conuersus, stans dicit Benedictionem) in fine autem Lectionis dicens **Tu autem Domine miserere nobis**, genuflectit versus altare. Dum Lectiones & Responsorialia cum suis versibus, ac aliæ Benedictiones cantantur, sedetur à reliquis: *excepto quòd dum Episcopus cantat ultimam Lectionem, pro eius reuerentia stetur ab omnibus detecto capite.* Ad Hymnum **Te Deum laudamus**,
 statur,

statur, nisi quòd ad versum **Te ergo quaesumus**, &c. genuflectatur.

In omnibus Horis præterquam in Completorio, surgitur ad **Capitulum**; in Completorio autem ad **Hymnum**; & statur vsque ad finem Horæ, nisi quòd sedeatur ad prosecutionem & repetitionem **Antiphonarum**, ad Cantica **Benedictus & Magnificat**. Excepto etiam, quòd genuflectatur ad primum versum Hymnorum **Veni Creator spiritus** (etiam dum ad Tertiam canitur) & **Aue Maris stella**; & in Hymno **Pange lingua**, ad versum **Tantum ergo Sacramentum**, &c. quando ipsum Sacramentum est super altari, aliàs non. Item quòd flectantur genua ab initio Precum, quando ea sunt dicenda flexis genibus, donec dicatur **Benedicamus Domino**, solo hebdomadariò surgente ad **Dominus vobiscum** pro Oratione dicenda: pròinde etiam tunc **Commemorationes** in Laudibus & Ve-

Lib. 1.
cap. 28.

Ex
rubr.
gener.
Bre-
uiarii.

sp̄eris dicendæ sunt flexis genibus. In Prima ad **Martyrologium** videtur sedendum, prout ad Lectiones.

*Lib. 2.
c. 3. &
in rubr.
gener.
Brev.*

5. Ad **Antiphonam** B. Mariæ dicendā in fine Horæ quando ea terminata discedendū est à choro, flectuntur genua: excepto tēpore Paschali, & diebus Dominicis à primis Vesperis inclusivè, quibus tēporibus illa dicitur stādo, vti omni tēpore **Oratio** ab hebdomadario.

*Exl. 2.
c. 10. &
ulim.*

6. In Vesperis & Matutinis quæ celebrantur quotannis pro Commemoratione Omnium fidelium defunctorum, & in multis Ecclesijs simul seu iunctim dici solent post secundas Vesperas festivitatis Omnium Sanctorum, ad hoc vt populi commodiùs & frequentiùs illis interesse possint, standum etiā à principio donec inceptus fuerit primus Psalmus: quo incepto sedetur donec inchoetur **Magnificat** vel **Benedictus** (ad quæ statur) nisi quod in Matutinis surgatur post Psalmos & Antiphonas cuiusque Nocturni dicto **Versu**, & stetur donec di-

ctum

ctum sit secretò **Pater noster**. Ad repeti-
tionem **Antiphonæ** post **Magnificat** vel
Benedictus, iterum sedetur, eaque finita
surgitur & statur vsque ad finē. Aliis verò
tēporibus in Vesperis & Matutinis hu-
iusmodi finita illa **Antiphona** genufle-
ctitur vsque ad finē iuxta rubricas Bre-
uiarij in ipso officio defunctorum, Ce-
lebrante tamen ad **Orationem** surgen-
te: nisi celebrentur pro anniuersario E-
piscopi prædecessoris defuncti, vel pro
aliquo summo viro principe, vel Epi-
scopo proximè defuncto; quo casu et-
iam quædam specialia obseruantur,
quæ explicantur in fine Cæremonialis.

CAPVT VII.

**De Vesperis solēniter celebrandis
diebus Dominicis & festiuis per
Canonicū cū assistentia Can-
torū seu cantoriā faciētium.**

I. **C** Anonicus Officium Ve-
sperarum solemniter fa-
cturus, indutus pluuiali coloris
conuenientis supra superpelli-
ceum, vel rochettum, si eo vtatur,

Car. l. 2
cap. 3.

pro-